

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

С. Ніколаєнко

2017 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про формування освітньо-професійних програм
для першого (бакалаврського) та другого (магістерського)
рівнів у Національному університеті біоресурсів і
природокористування України

КИЇВ – 2017

У положенні наведено загальні положення та порядок формування освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у НУБіП України.

Укладачі: С.М. Кваша, О.В. Зазимко, Л.В. Кліх, В.Г. Тракай, Л.С. Шишкова

ПОЛОЖЕННЯ
про формування освітньо-професійних програм
для першого (бакалаврського) та другого
(магістерського) рівнів у Національному університеті
біоресурсів і природокористування України

Укладачі: КВАША Сергій Миколайович,
ЗАЗИМКО Оксана Володимирівна,
КЛІХ Лариса Володимирівна,
ТРАКАЙ Володимир Григорович,
ШИШКОВА Лілія Сергіївна

Зав. редакційно-видавничим відділом Колесніков А.П.

Підписано до друку 09.06.17	Формат 60x84\16
Ум. друк. арк. 0,9	Обл.-вид.арк. 0,9
Наклад 50 прим.	Зам. № 9254

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі НУБіП України
вул. Героїв Оборони, 15, Київ, 03041
тел.: 527-81-55

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Н А К А З

“ 29 ” 05 2017 р.

Київ

№ 488

**Про уведення в дію
«Положення про формування
освітньо-професійних програм
для першого (бакалаврського) та
другого (магістерського) рівнів у НУБіП України»**

З метою якісної та ефективної організації освітнього процесу у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.

НАКАЗУЮ:

1. Увести в дію «Положення про формування освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (далі – Положення) з 01 червня 2017 року.

2. Начальнику навчального відділу забезпечити доведення змісту Положення до відома директорів ННІ, деканів факультетів, завідувачів кафедр і науково-педагогічних працівників університету.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з навчальної і виховної роботи.

Ректор

С. Ніколаєнко

1. Загальні положення

1.1. Положення «Про формування освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (стаття 1. Основні терміни та їх визначення).

1.2. Положення ґрунтується на основних засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» та наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», Програми розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України (далі – Університет) на 2015-2020 роки «Голосіївська ініціатива – 2020».

1.3. Основні терміни Положення та їх визначення:

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – це система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Акредитація освітньої програми - оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет:

- відповідності стандарту вищої освіти;
- спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання;
- досягнення заявлених у програмі результатів навчання.

Кваліфікація - офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність - динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Ліцензування - процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Результати навчання - сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, *освітньо-науковою програмою*, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

2. Обсяги освітніх програм та тривалість навчання

2.1. Здобуття вищої освіти на кожному рівні передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої (освітньо-професійної чи освітньо-наукової) або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти, а саме:

- бакалавр;
- магістр.

2.2. **Бакалавр** – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС.

2.3. **Магістр** – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

2.4. Обсяг освітньої програми підготовки складає:

- бакалавра на основі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС;
- бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста – 180 кредитів ЄКТС;
- магістра за освітньо-професійною програмою підготовки – 90 кредитів ЄКТС;
- магістра за освітньо-науковою програмою підготовки – 120 кредитів ЄКТС (дослідницька компонента – не менше 30 %);
- магістра ветеринарного спрямування на основі повної загальної середньої освіти – 360 кредитів ЄКТС;
- магістра ветеринарного спрямування на основі ОКР молодшого спеціаліста – 300 кредитів ЄКТС.

2.5. Тривалість навчання за освітніми програмами підготовки складає:

– бакалаврів:

- за денною формою навчання – 3 роки 10 місяців, за скороченою програмою – 2 роки 10 місяців;
- за заочною формою навчання – може перевищувати термін навчання за денною формою не більш як на 25 %;

– магістрів:

- за денною формою навчання за освітньо-професійною програмою – 1 рік 6 місяців, за освітньо-науковою програмою – 2 роки;
- за заочною формою навчання – може перевищувати термін навчання за денною формою не більш як на 25 %.

2.6. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин, навантаження одного навчального року за денною формою навчання – 60 кредитів ЄКТС.

3. Вимоги до формування освітньої програми

3.1. Стандарт вищої освіти встановлює такі вимоги до **освітньої програми**:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

3.2. Університет при розробленні освітніх програм самостійно визначає перелік та зміст компонент освітніх програм, керуючись підпунктом 17 частини першої статті 1 Закону України «Про вищу освіту» згідно з додатком.

3.3. Університет на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє графік освітнього процесу та навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується ректором Університету.

3.4. **Графік освітнього процесу** за денною формою навчання розробляється із врахуванням того, що навчальний рік в Університеті розпочинається 1 вересня і включає осінній та весняний семестри, зимову та літню екзаменаційні сесії, практичне навчання, канікулярну відпустку.

3.4.1. Графік освітнього процесу на навчальний рік для студентів денної форми навчання за освітніми програмами підготовки бакалаврів і магістрів встановлюється протяжністю:

- осіннього та весняного семестрів – 15 тижнів (крім випускового курсу);
- зимової і літньої екзаменаційних сесій – 3 тижні (4-5 екзаменів, на підготовку до кожного екзамену передбачається не менше ніж 3 дні);
- практичного навчання (навчальні та виробничі практики) – 1-15 тижнів (тривалість семестрів і дата початку теоретичних (аудиторних) занять можуть бути змінені у випадку проведення

навчальних і виробничих практик з відривом від занять);

– канікулярної відпустки (крім випускового курсу) – не менше ніж 8 тижнів.

3.4.2. Тривалість екзаменаційних сесій за заочною формою навчання:

– до 30 календарних днів на рік – для студентів бакалаврату 1-2 курсів;

– до 40 календарних днів на рік – для студентів бакалаврату 3-5 курсів та студентів магістратури (спеціалістів) 1-2 року навчання.

3.4.3. У графіку освітнього процесу час на виконання курсових робіт (проектів) не планується. Кількість курсових робіт (проектів) не повинна перевищувати 1 на семестр (рекомендовано – не більш як 1 на навчальний рік).

Студентам 1-го курсу навчання курсові роботи (проекти) не плануються, у випусковому семестрі вони можуть плануватися лише за умови відсутності в навчальному плані випускної кваліфікаційної роботи бакалавра (дипломної роботи (проекту)).

3.4.4. Курсова робота (проект), що має міждисциплінарний характер, може виділятися окремою позицією в навчальному плані (орієнтований обсяг – 3 кредити ЄКТС) та враховуватися в число 16 дисциплін на навчальний рік.

3.4.5. Вивчення всіх навчальних дисциплін завершується складанням заліку або екзамену. Сумарна кількість екзаменів та заліків (без практик та курсових робіт (проектів)) за семестр не може перевищувати 8 (але не більш як 5 екзаменів на одну екзаменаційну сесію).

3.4.6. Для проведення підсумкової атестації випускників ОС «Бакалавр» і «Магістр» у формі державного екзамену (комплексного державного екзамену) у графіку освітнього процесу призначається 1 тиждень.

3.4.7. Для підготовки і захисту випускної кваліфікаційної роботи бакалавра (дипломної роботи (проекту)) чи магістерської роботи, у графіку освітнього процесу має бути призначений для цього час: 4 тижні – для ОС «Бакалавр», 4-8 тижнів – для ОС «Магістр».

3.5. Навчальний план. На підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю (напрямом підготовки) і спеціалізацію (за наявністю) в Університеті розробляється **навчальний план**, який містить відомості про галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки) і спеціалізацію (за наявністю), освітній або освітньо-науковий рівень, кваліфікацію, нормативний термін навчання, графік освітнього процесу, розділи теоретичної, практичної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін (навчальні курси, практики із вказаними кредитами ЄКТС і навчальними годинами), дані про кількість і форми семестрового контролю, атестації в екзаменаційній комісії, загальний бюджет навчального часу за весь нормативний термін навчання та його поділ на аудиторний навчальний час та час, відведений на самостійну навчальну роботу, а також поділ бюджету аудиторного навчального часу за окремими формами занять з кожної навчальної дисципліни та за весь термін навчання загалом.

3.5.1. Навчальний план розробляється на весь нормативний термін навчання робочими групами, до складу яких входять декан факультету або його заступник (директор ННІ або його заступник), завідувачі та провідні фахівці випускових кафедр. Розроблений навчальний план розглядається на засіданні випускової кафедри, вченій раді факультету (ННІ) і затверджується ректором Університету.

3.5.2. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який схвалюється вченою радою Університету та затверджується ректором Університету.

3.5.3. Навчальний план за заочною формою навчання містить перелік дисциплін, аналогічний навчальному плану за денною формою навчання, має меншу тривалість аудиторних занять за рахунок збільшення кількості самостійної роботи. Перелік дисциплін (за винятком дисципліни «Фізичне виховання» та практичного навчання), їх обсяг у кредитах ЄКТС, вид навчальних занять і форми підсумкового контролю повинні співпадати з планом денної форми.

3.5.4. Відсоток скорочення обсягу аудиторних занять (порівняно з навчальним планом денної форми навчання) повинен бути пропорційним для всіх дисциплін навчального плану.

3.5.5. Аудиторне тижневе навантаження за денною формою навчання становить при підготовці:

- бакалаврів:

- 1 курс – 30 год.;
- 2 курс – 28 год.;
- 3 курс – 26 год.;
- 4 курс – 24 год.;

- магістрів – 24 год.

3.6. **Розподіл дисциплін у навчальних планах.** У навчальних планах підготовки фахівців обсяги навчальних дисциплін розподіляються так: обов'язкові, вибіркові.

3.6.1. **Обов'язкові дисципліни** – 60 % загального обсягу навчального навантаження студента (їх перелік, обсяги та форми атестації визначаються стандартами вищої освіти, вимогами МОН України у межах відповідного напрямку підготовки (спеціальності) і включається у навчальний план підготовки фахівців у повному обсязі).

3.6.2. **Вибіркові дисципліни** – за вибором Університету та за вибором студентів.

Дисципліни за вибором Університету – 15 % загального обсягу навчального навантаження студента (їх перелік, форми вивчення (аудиторна чи самостійна) та атестації визначає вчена рада Університету).

Такі дисципліни вивчаються студентами за освітніми програмами підготовки:

- бакалаврів – упродовж 1-2 курсів;
- магістрів – переважно впродовж 1 року навчання.

Дисципліни за вибором студентів – 25 % загального обсягу навчального навантаження студентів (їх перелік, форми вивчення (аудиторна чи самостійна) та атестації визначаються робочими групами, сформованими за наказом ректора Університету, рекомендуються вченими радами факультетів (ННІ), ухвалюються навчально-методичною радою Університету та затверджуються вченою радою Університету. Вони

включаються до робочого навчального плану підготовки фахівців залежно від вибору студентів).

Такі дисципліни вивчаються студентами за освітніми програмами підготовки:

- бакалаврів – упродовж 3-4 курсів;
- магістрів – переважно впродовж 2 року навчання.

3.6.3. Обсяги навчальних дисциплін мають бути кратними цілому числу кредитів ЄКТС, мінімальний обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, кількість дисциплін на навчальний рік – не більше 16.

3.6.4. Перелік вибірових дисциплін за вибором Університету:

- для підготовки бакалаврів (30 кредитів ЄКТС):
 - історія української державності (3 кредити ЄКТС);
 - етнокультурологія (3 кредити ЄКТС);
 - філософія (4 кредити ЄКТС);
 - українська мова за професійним спрямуванням (4 кредити ЄКТС);
 - іноземна мова (5 кредитів ЄКТС);
 - фізичне виховання (4 кредити ЄКТС, для студентів 1-2 курсів в обсязі 2 годин на тиждень з видом контролю знань – залік);
 - інтегрована навчальна дисципліна «Безпека праці і життєдіяльності», що містить модулі «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці» та «Цивільна оборона» (4 кредити ЄКТС);
 - правова культура особистості (3 кредитів ЄКТС);
- для підготовки магістрів (11 кредитів ЄКТС):
 - методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності (3 кредити ЄКТС);
 - ділова іноземна мова (5 кредитів ЄКТС);
 - аграрна політика (3 кредити ЄКТС).

3.6.5. Перелік обов'язкових дисциплін навчального плану підготовки фахівців та вибірові дисципліни за вибором Університету є однаковими для всіх студентів, що навчаються за одним навчальним планом, незалежно від обраної студентом спеціалізації.

3.7. Формування переліку вибірових дисциплін.
Наказом ректора Університету до 30 вересня кожного навчального року декани факультетів (директори ННІ)

призначаються головами робочих груп з розробки переліку вибіркових дисциплін за вибором студентів для формування робочих навчальних планів підготовки фахівців усіх рівнів вищої освіти.

3.7.1. Робочі групи аналізують вхідну інформацію та забезпечення кафедр щодо можливості організації освітнього процесу високої якості.

3.7.2. Вхідною інформацією для формування переліку вибіркових дисциплін є:

- аналіз стратегічних планів розвитку агропромислової та природоохоронної галузей економіки України та визначення майбутніх потреб галузі;

- інформація від підприємств, організацій та установ-роботодавців щодо їх поточних та перспективних потреб;

- відгуки випускників факультету (ННІ) щодо відповідності навчального плану напряму підготовки (спеціальності) потребам виробничої сфери.

3.7.3. Основними критеріями забезпечення кафедри, що спроможна забезпечити високу якість викладання вибіркової дисципліни, є:

- кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання НПП, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг);

- навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації);

- матеріально-технічна база (лабораторне забезпечення, бази практичного навчання);

- інформаційне забезпечення;

- відгуки студентів про якість викладання дисциплін на кафедрах;

- результати ректорського, директорського, деканського контролю знань студентів.

3.7.4. На підставі аналізу зазначеної вище інформації робочі групи до 30 жовтня формують перелік вибіркових дисциплін (спеціалізації) та подають їх для розгляду на засіданні:

- вченої ради факультету (ННІ);

– навчально-методичної ради Університету (разом з витягом з протоколу засідання вченої рад факультету (ННІ)) та після схвалення – на затвердження вченою радою Університету.

3.7.5. Для формування контингенту студентів на наступний навчальний рік декани факультетів (директори ННІ):

– ознайомлюють у 1-му семестрі студентів 2-го курсу бакалаврату та 1-го року навчання магістратури до 10 листопада із затвердженими вченою радою Університету переліками вибіркового дисциплін (спеціалізаціями) за вибором студентів;

– організовують процедуру вибору студентами дисциплін спеціалізацій зазначених переліків (реєстрацію в списках) до 20 листопада;

– студентам, які вибрали дисципліни спеціалізації, навколо яких не згрупувалась необхідна кількість осіб, надають можливість здійснити повторний вибір дисциплін інших спеціалізацій, для вивчення яких сформувалися повноцінні групи (за освітніми програмами підготовки бакалаврів – 25-30 осіб, магістрів – не менше 15 осіб);

– за результатами проведених заходів до 1 грудня поточного року формують групи студентів для вивчення дисциплін спеціалізацій на наступний навчальний рік;

– забезпечують обов'язкове вивчення фахової іноземної мови для студентів, які навчаються в групах з викладанням окремих дисциплін іноземними мовами;

– проводять корегування робочих навчальних планів підготовки фахівців відповідних років вступу та передають їх електронні варіанти до навчального відділу для формування навчального навантаження кафедр.

3.8. Згідно з пунктом 8 статті 36 Закону України «Про вищу освіту» вчена рада Університету затверджує освітні програми та навчальні плани для кожного рівня вищої освіти та спеціальності.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
протокол № ____ від " ____ " _____ 2017 р.

Ректор _____ С. Ніколаєнко

Освітня програма вводиться в дію з ____ 2017 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Назва ОПП/ОНП»

Першого/другого рівня вищої освіти

за спеціальністю № Назва

галузі знань № Назва

Кваліфікація: Назва кваліфікації

Київ - 2017

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Проректор з навчальної і виховної роботи _____ **ПІБ**

Начальник навчального відділу _____ **ПІБ**

Начальник відділу
магістерських програм _____ **ПІБ**
(для магістерського рівня)

Начальник відділу регіонального розвитку,
дистанційної освіти та заочного навчання _____ **ПІБ**
(для заочної форми навчання)

Декан факультету (директор ННІ) _____ **ПІБ**

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності № «Назва») у складі:

- 1. ...**
- 2. ...**
- 3. ...**

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

- 1.**
- 2.**
- 3.**

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № "Назва"
(за спеціалізацією "назва", якщо наявна)**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми Якщо за результатами успішного виконання ОП вищий навчальний заклад освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(ї), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації
Цикл/рівень	Приклад: НРК України – 7 рівень, FQ -EHEA - другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад: Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	
Термін дії освітньої програми	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті/Каталозі курсів закладу вищої освіти.
2 - Мета освітньої програми	
Чітке та коротке формулювання (в одному - двох реченнях)	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Зауваження: Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується – перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО.

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (магістра, доктора філософії) Відповідно до МСКО освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності Ключові слова
Особливості програми	Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України "Про вищу освіту" в контексті академічної автономії
4 - Придатність випускників працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП) Можливості професійної сертифікації
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо.
Оцінювання	Наприклад: усні та письмові екзамени, практика, есе, презентації, проектна робота тощо.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми.
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені вищим навчальним закладом Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8-12 загальних компетентностей, які в основному вибираються з переліку проекту Тюнінг.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо) Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені ЗВО. Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації зокрема. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей
7 - Програмні результати навчання	
	Виділяються: - програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15–20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. - програмні результати навчання, визначені вищим навчальним закладом (як правило, не більше 5). Програмні результати навчання формулюються в активній формі із врахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах. Якщо вищий навчальний заклад вважає за доцільне класифікувати програмні результати навчання, то рекомендується це робити за наступною схемою (як в Додатку до диплому): Знання та розуміння, Застосування знань та розуміння.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців.
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1.			
OK 2.			
OK3.			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Вибіркові компоненти ОП 1			
<i>Вибірковий блок 1 (за наявності)</i>			
ВБ 1.1.			
ВБ 1.2.			
ВБ 1.3.			
<i>Вибірковий блок 2 (за наявності)</i>			
ВБ 2.1.			
ВБ 2.2.			
ВБ 2.3.			
...			
Загальний обсяг вибірових компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графіка.

1 Згідно із Законом України “Про вищу освіту” студенти мають право на “вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу”.

Вищі навчальні заклади самостійно визначають механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін. Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випусник на основі її успішного проходження.

Приклад:

Атестація випусників освітньої програми спеціальності № _____

"Назва"

проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому

ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр з _____ за спеціалізацією _____.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	...	ОК n	ВБ 1	ВБ 2	...	ВБ m
ЗК1			•	•				•
ЗК2	•			•	•	•	•	•
ЗК3	•	•				•		
...								
ФК 1	•		•		•		•	•
ФК 2	•	•		•	•	•	•	•
ФК3	•	•		•	•	•	•	•

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК 2	...	ОК n	ВБ 1	ВБ 2	...	ВБ m
ПРН 1	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН 2	•	•	•	•	•	•	•	•
...	•	•		•		•		•
ПРН k	•			•		•	•	•

